

Jaargang 18 Nummer 4
14 november 2010

- 1. Voorwoord van de voorzitter**
- 2. Gentse sprokkels**
- 3. Gent in zijn blootje**
- 4. Verslag van de uitstap van 15 november 2010**
- 5. Te noteren in de agenda**

1. Voorwoord van de voorzitter

De logistieke organisatie van de start van deze uitstap was een collage waarbij de hulp van Monique (echtgenote van broeder Jean) voor de koffie inclusief kopjes enz voorzag en broeder Paul als “stand-in bakker” fungeerde. Hiervoor onze dank.

Broeder Dominique heeft, weer eens, een uitstekende bijna-Gentse uitstap georganiseerd en zijn contacten in Melle hiervoor aangesproken. Bedankt Dominique, het was niet gemakkelijk maar we waren allen zeer tevreden met deze prachtige dag.

Bij de gewaardeerde lunch in Gijzenzele waren we met 26 aan tafel inclusief enkele genodigden. De afsluiting bij de Melse barbier was een waardig Bourgondisch slot, mocht Felix Timmermans er nog zijn dan had hij zeker over onze broederschap een boek geschreven.

2. Gentse sprokkels

Deze keer niet maar volgende keer wel !

3. Gent in zijn blootje

In deze reeks pogen wij een tipje van de sluier (voor zover die er is) op te lichten.

Dat iedereen overtuigd is van de pracht van onze Gentse binnenstad is bekend. Toch stappen wij al te vaak achteloos voorbij de schatten die Gent herbergt (of verbergt). Wie weet al het naakt dat in Gent te bewonderen is terug te vinden? En bovendien, wie weet wat het voorstelt?

De vorige beelden die werden belicht waren:

1. “ Harmonia ” op de KNS op het Sint Baafsplein
2. “ Kariatide en Atlante ” op de KNS op het Sint Baafsplein.
3. “ Jan-Frans Willems “ standbeeld op het Sint Baafsplein
4. “ De Mammelokker “ op het Emile Braunplein
5. “ De Bron der Geknielden van Georges Minne “ op het Emile Braunplein (momenteel verdwenen gezien het Kobra-project in Gent)
6. “ Het Wiel van het Leven “ Korte Kruisstraat
7. “ Warenhuis De Laet “ Henegouwenstraat
8. “ Bank van de Arbeid ” Volderstraat
9. “Portaal van het Provinciehuis”
10. “Diverse grafbeelden op de Westerbegraafplaats”
11. “Monument ter ere van de Gebroeders Van Eyck”

Er volgen er zeker nog meer dan 100 andere en dit enkel in Gent ! Wij zijn dus nog een hele poos aan de gang en of ooit alle informatie van alle gevonden beelden zal kunnen gepubliceerd worden ... Aan

het huidige ritme hebben wij zeker nog 25 jaar nodig... daarom zullen wij af en toe over meer dan één beeld iets vertellen.

We draaien ons weg van de St Baafskathedraal en we begeven ons richting Reep waar we de brug oversteken richting St Bavoschool. We merken op de gevel een kapelletje met een Mariabeeld met een bloot kindje. Het gaat om:

Onze Lieve Vrouw ter Radiën

Aan de Reep aan Nr. 4. bevindt zich het "St.-Bavo Humaniora". Heden ressorteert het enorme complex van de school onder hetzelfde huisnummer. Dit omvat aan de Reep respectievelijk twee 18de eeuwse herenhuizen met twee trapgevels in traditionele stijl, een einde 18de eeuwse vleugel en een voormalig fabrieksgebouw uit het begin van de 19de eeuw. De haakse vleugels met kapel en klaslokalen, die reiken tot in de Lange Boomgaardstraat, dateren van na 1933, jaar waarin de school hier ondergebracht werd.

De 18de eeuwse herenhuizen werden gebouwd in opdracht van kanunnik Govard-Gerard Van Eersel, archidiaken van St.-Baafs, later zestiende bisschop van Gent. De 17de eeuwse trapgevels zijn vermoedelijk resten van het voormalige klooster der religieuzen capucinessen, gesticht in Gent in 1672. Na een kort verblijf in een huis op het Spriet, gebied van St.-Pieters, vestigden de zusters zich in 1699 op de Reep, achter St.-Baafs. Ze richtten er een klooster en hovingen op.

Onder Jozef II werd het klooster een eerste maal afgeschaft en in 1784 verkocht aan V. Van Poppelen om er een stoffenfabriek in onder te brengen. In 1790 werd het klooster in ere hersteld, keren de kloosterzusters terug en restaureren het pand. In 1796 werden ze opnieuw verjaagd door de Fransen en werden de gebouwen vernield. Ze werden heringericht als fabriek door Gomard-Verhegghen. In 1829 werden de eerste fabrieken van F. Lousbergs hier ondergebracht. De 19de eeuwse bakstenen vleugel is hier nog een getuige van.

In 1933 ten slofte werd de fabriek gekocht door de zusters van Liefde, die sinds 1925 in het voormalige Bisschoppelijk Seminarie gevestigd waren, gedeeltelijk gesloopt en heringericht als school, samen met de 18de eeuwse herenhuizen. Een deel hiervan was het zogenaamde "Hotel Van Eersel", op de voorgevel gedateerd 1758 en 1746. Een ander deel is een herenhuis in Lodewijk XV-stijl, volgens de bouwaanvraag en op de gevel gedateerd 1746.

Er zijn tevens aanleunende trapgevels in traditionele bak- en zandsteenbouw, uit de 17de eeuw en vermoedelijk resterend gedeelte van het voormalige klooster van de capucinessen.

Hierop bevindt zich een sokkel met overluid beeld van O.-L.Vrouw Ter Radiën die een naakte Jezus draagt, gedateerd 1854-1954 op brede centrale penant. Zowel in de Sint-Niklaaskerk als in de St Baafskathedraal bevindt er zich een kapel ter ere van OLV ter Radiën. Bij navraag bij de zustersgemeenschap ter plaatse in het Bavo instituut werd verteld dat het beeld geen historische achtergrond heeft.

St

Het werd indertijd geplaatst als aanvulling bij de beelden van de Sint-Baafskathedraal voor O.L.Vrouw ter Radiën.

Voor verdere informatie werd ik doorverwezen naar Mw. Kaat Leeman, archiefhouder van Zusters Van Liefde van JM in de Molenaarsstraat 24 te Gent die de hiernavolgende informatie bezorgde:

Op 8 december 1954 bij de sluiting van het Mariajaar was er de inwijding van een nieuw Mariabeeld aan de trapgevel van Sint-Bavohumaniora door Mgr. Calewaert. In 1637 stond op deze plaats, de vroegere Wijdenaerd, een obelisk met er bovenop een Mariabeeld. Later werd er ook een kapel gebouwd. Tijdens de Franse onlusten verdwenen beeld en kapel. Het nieuwe beeld van O.-L.-Vrouw ter Radiën is van de hand van beeldhouwer M. Witdouck, leraar aan het Sint-Lucasinstituut te Gent.

Dit Mariabeeld wil de traditie in ere houden van het beeld dat omstreeks 1200 stond op de kerkhofmuur van de Sint-Janskerk (nu Sint-Baafskathedraal), precies in het verlengde van het hoogkoor. Het beeldje droeg daarom de naam "O.-L.-Vrouw-op-de-ra". Aan het beeldje was een ommegang verbonden en een gildeke. Tijdens de godsdienstoorlogen verdwenen ommegang en gildeke en ook het beeld bleef in de beeldenstorm. Tijdens het episcopaat van Mgr. A. Triest (1621-1657) werd de

Broederschap hersteld en de askapel van de Sint-Baafskathedraal werd aanbevolen als bidplaats tot "O.-L.-Vrouw-ter-Radiën" of "O.-L.-Vrouw van-het-Sterrekranske". Ook de ommegang werd in ere hersteld: er waren drie haltes voorzien. Enkel de Biezekapel blijft daarvan nog over. Op het huidige Bisdomplein, vroeger Weydenaerd, werd een hardstenen zuil opgericht met erbovenop een Mariabeeldje in een krans van "viertigh couperen radiën".

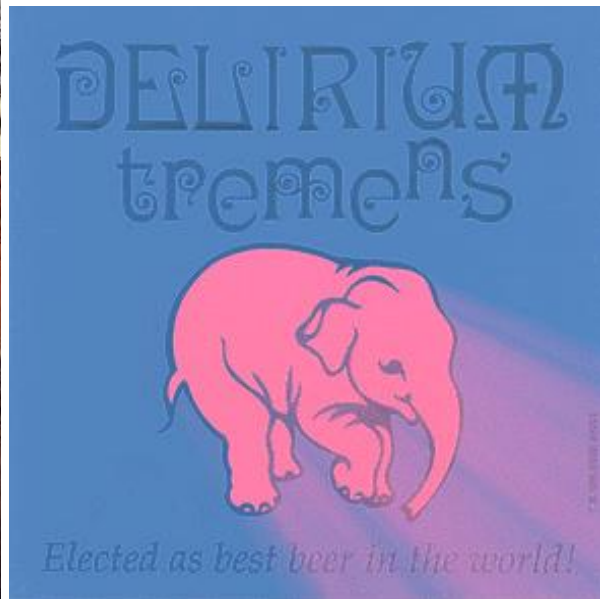
Dit sierlijk monument overleefde de Franse bezetting niet.

Op 8 december 1954 zegende Mgr. C.J. Calewaert een nieuw beeld in, dat geplaatst werd aan de renaissancegevel van Sint-Bavohumaniora. Dit beeldje zet de eeuwenoude traditie verder.

Bron: - Souvenirboek, vijftig jaar Sint-Bavo, 1931-1981, Gent, 1983, pagina 47
 - COLLIN (L.) en SMET (D.), Honderd Gentse Onze-Lieve-Vrouwekapelletjes, Gent, 1988, p. 12
 - Vlaams instituut voor Onroerend Erfgoed

4. Verslag van de uitstap van 20 september 2010

De uitstap van Broeder Dominique was een succes over de hele lijn. De dag begon goed met het nu al traditioneel ontbijt in de “historische” ontvangstzaal van brouwerij Huyghe. De uitleg van de eigenaar Jean Delaet was anders dan verwacht, niet over hoe men brouwt maar wat de historische, zeg maar economische evolutie van de brouwerij betekende voor de overgang naar de volgende generatie.

De brouwerij heeft zich na de moeilijkheden van de jaren 80'-90' hersteld met een overgang naar de levering van ziekenhuizen en homes met o.a. lichte bieren, limonades en waters naar de gespecialiseerde bieren. Het gamma werd uitgebreid naar deze bieren in niche markten met grotere toegevoegde waarde en bovendien een uitbreiding naar andere landen.

Jean Delaet heeft de zaken aan zijn zoon overgelaten, omdat hij niet stil kon zitten heeft hij zelf een nieuw initiatief ondersteund door in Brussel te beginnen met een gloednieuwe zaak vlak bij de Grote Markt: het Delirium café. <http://www.deliriumcafe.be/>

Deze zaak is ondertussen een bedrijf met +/- 65 man en een schot in de roos.

De rondgang werd gezien de beperkte overgebleven tijd kort gehouden om zeker te kunnen proeven van de Delirium zelf. We hadden er allen dorst van gekregen.

<http://www.delirium.be/Neerlandais/localisation/localisation.htm>

De lunch in Gijzenzele was ietwat een raadsel want de normale “voorproefing” was niet gebeurd. Doch Onder de Toren heeft ons goed verzorgd. Het eten was fijn en de wijn lekker en overvloedig, het mag gezegd.. Wellicht gaan diverse broeders nu na-proeven.

Zie ook <http://www.onder-den-toren.be/>

Het bezoek aan het college van Melle met gids was ietwat verrassend voor ons vooral omdat de meeste van ons wel het college wel kennen als een groot college met een degelijke en ietwat elitair imago Het college was ooit een privéschool, maar werd dan in 1837 door de paters Jozefieten geleid. Hiervan is het museum met attributen van over de ganse wereld een

goed voorbeeld. Wat weinigen wisten dat er voor de periode 1914 reeds 32 nationaliteiten les volgden. Dit was dus een soort internationale school voor leerlingen tot aan de universiteit. Nu is er nog steeds een belangrijk internaat voor de lagere school en het middelbaar, recentelijk werd ook dit college opengesteld voor meisjes..

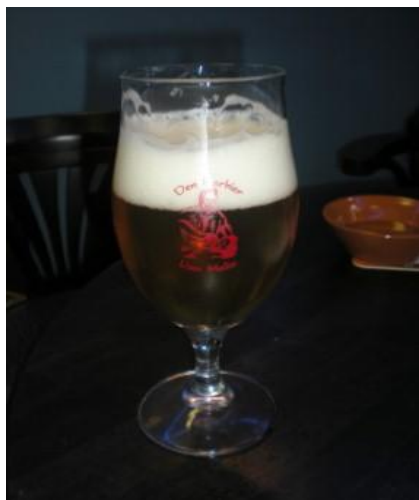
Het college heeft bovendien een uitstekende sport accommodatie met eigen zwembad (inclusief beweegbare bodem) en diverse sportvelden.

Wandelend door de gangen kregen we een perfecte sfeer van de “oude” school met een nieuw karakter. Het doet een beetje denken aan de oude engelse scholen voor de Engelse historische universiteiten van Oxford of Cambridge

Zie ook <http://www.collegemelle.be/>

De dag werd Bourgondisch afgesloten in het café in Melle bij Barbier Luc De Smet. De man was vroeger kapper doch vestigde zich als barbier in het café “De Barbier” te Melle, Kerkstraat. Hier genoten de broeders menig lokaal biertje “den barbier”. 3 broeders lieten zich ook scheren en eentje zelfs kappen !

5. Te noteren in uw agenda !

1. Algemene vergadering 13/12/2010 's avonds
2. Nieuwjaarsbanket 6/02/2011 !

Jean-Pierre Rogiest

Secretaris

jean-pierre.rogiest@pandora.be

tel. : 09/251.51.21 en 0497/14 52 11